

Bruselj, 13. avgust 2026
(OR. en)

12395/26

PROCIV 165
COHAFA 69
COJUR 45

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	27. julij 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 401 final
Zadeva:	Priporočilo SKLEP SVETA o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih v okviru Organizacije Združenih narodov o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 401 final.

Priloga: COM(2026) 401 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.7.2026
COM(2026) 401 final

Priporočilo

SKLEP SVETA

o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih v okviru Organizacije Združenih narodov o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Komisija s tem priporočilom Svet prosi za pooblastilo, da se v imenu Evropske unije (EU) udeleži pogajanj o večstranskem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč v okviru Organizacije združenih narodov.

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Komisija Združenih narodov (ZN) za mednarodno pravo je leta 2016 sprejela osnutek členov o zaščiti oseb v primeru nesreč (v nadaljnjem besedilu: osnutek členov)¹. Generalna skupščina ZN je decembra 2024 sprejela Resolucijo 79/128, v kateri je sklenila, da bo do konca leta 2027² pripravila in sklenila večstransko konvencijo o zaščiti oseb v primeru nesreč, saj v zvezi s tem trenutno ni celovitega mednarodnega pravnega instrumenta.

EU od leta 2011 dejavno prispeva k delu Komisije za mednarodno pravo v zvezi z osnutkom členov in je pozdravila sprejetje osnutka členov leta 2016 ter resolucijo Generalne skupščine ZN 79/128, v kateri je izražena potreba po celoviti globalni pravni ureditvi, ki bi bolje obravnavala zaščito oseb v primeru nesreč, in ugotovljena izvedljivost priprave mednarodne konvencije v zvezi s tem.

EU je decembra 2025 na povabilo generalnega sekretarja ZN predlagala spremembe osnutka členov, ki ga je pripravila Komisija za mednarodno pravo³. Poleg EU je predloge za spremembo osnutka členov predložilo šestindvajset držav, vključno z osmimi državami članicami EU⁴.

ZN so te predloge zbrali v prečiščenem besedilu po nadaljevanju zasedanja šestega odbora Generalne skupščine ZN od 6. do 10. aprila 2026 v New Yorku. Prečiščeno besedilo bo podlaga za uradna pogajanja, ki naj bi potekala tri tedne, in sicer od 25. januarja do 12. februarja 2027 v Manili, po potrebi pa še nadaljnja dva tedna avgusta 2027⁵.

V interesu EU bi bilo, da uradno sodeluje pri pogajanjih o konvenciji, da se zagotovi skladnost z obstoječim pravnim okvirom EU na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči. Zato Komisija priporoča, da Svet v ta namen sprejme sklep in imenuje Komisijo za pogajalko EU v skladu s členom 218(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Sodelovanje EU pri pogajanjih o prihodnjem večstranskem sporazumu je skladno z njenimi pristojnostmi na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči.

EU v skladu s členom 196 PDEU podpira ukrepe držav članic na področju preprečevanja, pripravljenosti in odzivanja na nesreče v Uniji ter spodbuja doslednost ukrepov civilne zaščite na mednarodni ravni. To pristojnost je izvajala s sprejetjem Sklepa št. 1313/2013/EU o

¹ Glej [osnutek členov Komisije za mednarodno pravo o zaščiti oseb v primeru nesreč](#).

² [Resolucija Generalne skupščine ZN 79/128](#), odstavek 4.

³ Glej [Resolucijo Generalne skupščine ZN 79/128](#), odstavek 7, in [predlog EU za spremembe](#), predložen decembra 2025.

⁴ Generalni sekretar ZN je prejel prispevke Nemčije, Francije, Irske, Slovenije, Italije in skupni predlog nordijskih držav, vključno z Dansko, Švedsko in Finsko. Seznam vseh prispevkov je [tukaj](#).

⁵ Glej [Resolucijo 80/L.14 šestega odbora Generalne skupščine ZN](#).

mehanizmu Unije na področju civilne zaščite⁶. Vsaka država na svetu lahko aktivira mehanizem Unije na področju civilne zaščite in zaprosi za pomoč, potrebno za obvladovanje posledic nesreče. Kar zadeva humanitarno pomoč, člen 214 PDEU omogoča EU, da pomaga ljudem v stiski v državah in regijah, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih je povzročil človek. Delovanje EU na področju humanitarne pomoči ureja Uredba Sveta (ES) št. 1257/96⁷ (uredba o humanitarni pomoči). Na podlagi te uredbe je s skupnim sporočilom z dne 27. maja 2026⁸ določena strategija za povečanje učinkovitosti in odpornosti evropske humanitarne pomoči.

EU je v skladu s svojimi vodilnimi načeli spoštovanja demokracije, pravne države, človekovih pravic, pravil in načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava pozdravila osnutek členov Komisije za mednarodno pravo, sprejet leta 2016, kot pomemben prispevek k mednarodnemu pravu o nesrečah⁹.

Natančneje, EU meni, da bi lahko mednarodna konvencija o zaščiti oseb v primeru nesreč dopolnila obstoječe mehanizme in dejavnosti EU na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči. V zvezi s tem je potrebno sodelovanje EU pri uradnih pogajanjih, da se zagotovi skladnost besedila prihodnjega instrumenta z obstoječo zakonodajo EU, zlasti Sklepom št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in Uredbo št. 1257/96 o humanitarni pomoči, ter da se zagotovi podlaga za prihodnjo odločitev Sveta o tem, ali naj Unija na koncu pristopi k temu instrumentu. Namen osnutka členov Komisije za mednarodno pravo je zlasti dodati dolžnost sodelovanja med državami ter med državami in drugimi akterji, ki sodelujejo pri pomoči, za pomoč ljudem v stiski ter določiti obveznosti za države, ki jih je prizadela nesreča, in za akterje, ki sodelujejo pri pomoči. Prihodnja konvencija bi zato interagirala s Sklepom št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki določa okvir za sodelovanje med državami članicami pri preprečevanju nesreč ter pripravi in odzivanju nanje. Pravila prihodnje konvencije bi interagirala tudi z načinom, kako EU zagotavlja humanitarno pomoč tretjim državam v skladu z Uredbo št. 1257/96. Glede na navedeno si je treba s sodelovanjem pri pogajanjih prizadevati za uskladitev teh že dolgo veljavnih instrumentov za obvladovanje nesreč s pravili prihodnje konvencije.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Medtem ko pogajanja o konvenciji o zaščiti oseb v primeru nesreč zadevajo predvsem civilno zaščito in humanitarno pomoč, lahko prihodnji instrument vpliva tudi na druge politike EU, ki zagotavljajo financiranje za odpornost na nesreče in odzivanje nanje. Pogajanja so lahko pomembna za naslednje programe financiranja in njihove naslednike¹⁰: instrument Globalna

⁶ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

⁷ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 [o humanitarni pomoči](#) (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

⁸ [Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu](#) – Zagovarjanje vrednot, spodbujanje reform, doseganje rezultatov: humanitarne dejavnosti EU v spreminjajočem se svetovnem redu, JOIN(2026) 25 final, 27. maj 2026.

⁹ Glej [Izjavo v imenu Evropske unije in njenih držav članic, Zaščita oseb v primeru nesreč, Šesti odbor, 4. oktober 2023](#).

¹⁰ Komisija je sprejela naslednje predloge uredb: COM(2025) 555 final – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za dejavnosti raziskav in inovacij na področju obrambe, razveljavitvi uredb (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783 ter spremembi uredb (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 in (EU) [EDIP]; COM(2025) 543 final – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2028–2034, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/695; COM(2025) 565 final – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko,

Evropa¹¹, kohezijsko politiko¹², v okviru katere se lahko financirajo dejavnosti preprečevanja in upravljanja tveganj nesreč, program LIFE¹³, Obzorje Evropa¹⁴, program Digitalna Evropa¹⁵, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja¹⁶ ter Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo¹⁷.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Materialna pravna podlaga

Materialna pravna podlaga za to priporočilo sta člena 196 in 214 PDEU, saj se predvidene določbe prihodnje konvencije nanašajo na civilno zaščito in humanitarno pomoč. Člen 196 PDEU zagotavlja pravno podlago za ukrepanje EU na področju civilne zaščite. Natančneje, EU omogoča, da v skladu z rednim zakonodajnim postopkom določi ukrepe za spodbujanje sodelovanja med državami članicami, da bi se izboljšala učinkovitost sistemov za preprečevanje naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek, in zaščito pred njimi. Kar zadeva humanitarno pomoč, člen 214(4) PDEU omogoča EU, da zagotovi *ad hoc* pomoč, podporo in zaščito ljudem v tretjih državah, ki so žrtve naravnih nesreč ali nesreč, ki jih je povzročil človek, da bi zadovoljila humanitarne potrebe, ter da s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami sklene kakršen koli sporazum za pomoč ljudem v stiski.

• Postopkovna pravna podlaga

V skladu s členom 218(3) PDEU Komisija, kadar se predvideni sporazum ne nanaša izključno ali v pretežnem delu na skupno zunanjo in varnostno politiko, Svetu predloži priporočila. Svet

socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509; COM(2025) 559 final –Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pogojev za izvajanje podpore Unije za skupno ribiško politiko, evropski pakt za oceane ter pomorsko politiko in politiko Unije na področju akvakulture v okviru sklada za nacionalna in regionalna partnerstva iz Uredbe (EU) [o skladu za NRP] za obdobje od 2028 do 2034.

¹¹ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

¹² Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).

¹³ Uredba (EU) 2021/783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013 (Besedilo velja za EGP) (UL L 172, 17.5.2021, str. 53).

¹⁴ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

¹⁵ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (str. 1).

¹⁶ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (str. 1).

¹⁷ Uredba (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1004 (UL L 247, 13.7.2021, str. 1).

sprejme sklep o odobritvi začetka pogajanj in imenovanju pogajalca EU ali vodje pogajalske skupine EU.

V skladu s členom 218(4) PDEU lahko Svet pogajalcu da pogajalske smernice in določi poseben odbor, ki se posvetuje s pogajalcem.

Komisija priporoča, da se Unija udeleži pogajanj o mednarodnem sporazumu pod okriljem Združenih narodov o zaščiti oseb v primeru nesreč. Za pogajalca je treba imenovati Komisijo.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep o odobritvi začetka pogajanj v zvezi s predvidenim sporazumom je člen 218(3) in (4) PDEU.

- **Izbira pogajalca**

Ker predvideni sporazum zajema izključno zadeve, ki se ne nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko, je treba v skladu s členom 218(3) PDEU za pogajalca imenovati Komisijo.

- **Pristojnost Unije**

Mednarodna konvencija o zaščiti oseb v primeru nesreč, ki bi temeljila na besedilu osnutka členov Komisije za mednarodno pravo, bi spadala v pristojnost EU na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči¹⁸. V členu 6(f) PDEU je „civilna zaščita“ izrecno opredeljena kot podporna, usklajevalna ali dopolnilna pristojnost EU. V praksi je EU vzpostavila mehanizem Unije na področju civilne zaščite, tj. usklajevalni mehanizem, ki podpira ukrepe civilne zaščite držav članic. Kar zadeva humanitarno pomoč, člen 4(4) PDEU določa, da ima EU vzporedno pristojnost na področju humanitarne pomoči, kar pomeni, da pristojnost EU na področju humanitarne pomoči državam članicam ne preprečuje, da bi še naprej izvajale svoje pristojnosti na tem področju (člen 4(4) PDEU).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Naravne nesreče in nesreče, ki jih je povzročil človek, imajo pogosto škodljive čezmejne učinke, ovirajo delovanje družbe in notranjega trga ter zahtevajo usklajene odzive civilne zaščite in humanitarne pomoč na evropski ravni za pomoč ljudem v stiski v tretjih državah. Kot je določeno v Pogodbah, je EU dejavna na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči. V zvezi s prvo je vzpostavila skupne okvire za sodelovanje in operativno usklajevanje med državami članicami in sodelujočimi državami prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite. Konvencija, katere namen je določiti pravila o mednarodnem sodelovanju in pomoči pri odzivanju na nesreče, bi neposredno interagirala z obstoječo zakonodajo in politikami EU na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči.

S sodelovanjem EU se bo zagotovil dosleden mednarodni in evropski pravni okvir za odzivanje na nesreče, da bi preprečili ogrožanje skladnosti in enotne uporabe obstoječih ukrepov EU. Sodelovanje Komisije pri pogajanjih bi predvsem okrepilo skupno sposobnost EU za oblikovanje besedila konvencije na način, ki je skladen z načeli in zakonodajo EU. Formalno sodelovanje pri pogajanjih bi EU omogočilo tudi izmenjavo dobrih praks in spoznanj, ki jih je pridobila iz edinstvenih izkušenj, ki jih ima ne le kot organizacija za regionalno povezovanje z enim od najbolj razvitih okvirov sodelovanja na področju civilne zaščite, temveč tudi kot ena od vodilnih donatork humanitarne pomoči. Zato bi bilo formalno sodelovanje EU pri pogajanjih o mednarodni konvenciji o zaščiti oseb v primeru nesreč učinkovitejše od ukrepanja izključno na nacionalni ravni.

¹⁸ Člen 4(4), člen 6, točka (f), člen 196 in člen 214 PDEU.

- **Sorazmernost**

Sodelovanje Komisije pri uradnih pogajanjih o mednarodni konvenciji o zaščiti oseb v primeru nesreč je najprimernejši način za spodbujanje načel mednarodnega sodelovanja, humanitarne pomoči, spoštovanja človekovih pravic in solidarnosti, ki jih želi EU spodbujati v Uniji in zunaj nje. Sodelovanje bi zagotovilo tudi enotno stališče EU in skladnost prihodnje konvencije s pravnim redom EU na področju civilne zaščite in humanitarne pomoči.

- **Izbira instrumenta**

To priporočilo za sklep Sveta se predloži v skladu s členom 218(3) in (4) PDEU, ki določa, da Svet sprejme sklep o udeležbi Unije pri pogajanjih in imenovanju pogajalca Unije. Svet lahko pogajalcu da tudi pogajalske smernice. Drugi pravni instrumenti, ki bi se lahko uporabili za doseg cilja tega priporočila, ne obstajajo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Cilj mednarodne konvencije je spodbujati mednarodno sodelovanje, da bi zaščitili osebe v primeru nesreč, hkrati pa obravnavali njihove potrebe in zaščitili njihove temeljne pravice, kot so priznane v Pogodbah in Ustanovni listini Združenih narodov.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ni relevantno. Sklep nima proračunskih posledic. Vsako povečanje delovne obremenitve bo treba obravnavati s prerazporeditvijo znotraj služb. Vsako financiranje bi moralo izhajati iz prerazporeditev v okviru obstoječih proračunskih sredstev sedanjih programov.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Ni relevantno.

Priporočilo

SKLEP SVETA

o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih v okviru Organizacije Združenih narodov o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 196 ter člena 214(4) v povezavi s členom 218(3) in (4) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Generalna skupščina Združenih narodov je decembra 2024 sklenila, da bo do konca leta 2027 pripravila in sklenila večstranski sporazum o zaščiti oseb v primeru nesreč na podlagi osnutka členov, ki ga je leta 2016 sprejela Komisija za mednarodno pravo.
- (2) Osnutek členov se nanaša na civilno zaščito in humanitarno pomoč, tj. področji, na katerih Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) podeljuje pristojnosti Uniji.
- (3) Glede na to, da trenutno ne obstaja mednarodni pravni instrument o tem vprašanju, je cilj mednarodnega sporazuma spodbujati mednarodno sodelovanje, da bi zaščitili osebe v primeru nesreč, hkrati pa obravnavali njihove potrebe in zaščitili njihove temeljne pravice, kot so priznane v Pogodbah in Ustanovni listini Združenih narodov.
- (4) Unija od leta 2011 dejavno prispeva svoja stališča Komisiji za mednarodno pravo pri pripravi osnutka členov o zaščiti oseb v primeru nesreč in pozdravlja njihovo sprejetje.
- (5) Unija bi morala sodelovati pri pogajanjih o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč —

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odobri se sodelovanje pri pogajanjih, ki bodo potekala pod okriljem Združenih narodov, o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč.

Člen 2

Komisija je imenovana za pogajalko Evropske unije.

Člen 3

Pogajalske smernice, določene v dodatku k temu sklepu, so naslovljene na Komisijo.

Člen 4

Pogajanja potekajo v posvetovanju z Delovno skupino Sveta za mednarodno pravo (COJUR), ki je imenovana za posebni odbor iz člena 218(4) PDEU.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*